

ACC. N:R M. 13698: 1-8.

Landskap: *Skåne* Upptecknare: *Bernt Svengren, Glimåkra*  
Härad: *O. Göinge* Berättare: *" " "*  
Socken: *Glimåkra* Berättarens yrke: *snickare*  
Uppteckningsår: *1954* Född år *1894* i *Glimåkra*

FOLKLIVS-  
ARKIVET  
LUND

*36 anteckn. och hemslöjd i Glimåkra med  
omnejd i slutet av 1800-talet. s. 1-8.*

ACC. N:R M. 13698:1.

Handtverk och hantverk i Glimåkra  
med ansett i slutet av 1800. Vi följde åt Till  
Kysern en söndag där vi hävar när  
vandring genom byggen. Yarskra  
(hvar ävst häcken vid Kysern) var mätes-  
plattan för folk. Där gades affärer  
om alla slag på berättning, där beställdes  
ett par nya tröjor med eller utan putar  
1, 2 fannars lammeryn om hast eller ryg  
till en lina, en stuga eller takrännar  
Gjaffar stora eller små en piska eller  
korgar m. m. Vid älderslammstrummet  
kunde man köpa m. m. val vill, smus,  
vetskröd eller karameller m. m. Om vi skall  
se vad som tillverkades i byn Flutberg  
syddes mässar, tickstain syddes kläder,  
Ljölina färgade tyger och garn, & k  
gorsade hudar. Här fick händerna

FOLKLIVS-  
ARKIVET  
LUND

ansättning för Tarkad & Skark det blev  
ett uttra arbete för lagarna under somrarna  
Blinda Bengta vände de vackraste hand  
i alla färger såväl järklädeshand som  
strumpochhand. Par Swansar timmerkade  
väntalar i olika storlekar. I Drakaberga  
var Bangt Spinnare besatt han spinn  
lintråd lika fin som maskinspinnen  
Tråd nr. 12. vidare timmerkade mätlar  
som markräknare, Skaffar både stora  
och små. Enskargar (palatshargar) och  
kolafad. o. h. s. Tarkning 2. rid 3. Frigelinda  
99. samt tunnhand för lagbär. Han i  
Drakaberga hade en liten en handels-  
resande nämligen Jans Jeggren som  
tog emot all sorts wänorader samt strumpor  
och raggsockar m. m. reste bort till andra  
platser och sålde wararna samt redarjade  
hä härr härr tillwänt.

ACC. N:R M. 13698:3.

FOLKLIVS-  
ARKIVET  
LUND

I Tockerys församling, i Skräddare,  
Skomakare, Myllnare, jägare samt träskandare.  
I Östervads timmerkada väntalar, Glogar och  
Tackrännor, Spänhargar samt en del i  
smidsväg. Här hade vi mängderstaren  
Loddaren. Färdigt som hade Flin. En del  
som sändt följde på Taket och som kom  
själva timmerkat. Här var timmerkare  
av den bästa rättsfärgen, löddare och  
uppsjunnare av en liten bläck lampa  
får faten. I gulare församling, hantverkare  
och hantverkare. I Tranvick timmerkada  
Linakott, rävar, samt egger kott.  
I Olstorp kunde man få skålar, Tallrikar  
Snurrer bussar allt svarat i trä.  
I Ramsvad kunde man få vagnad gull,  
nya timmerkada eller gamla lagade, källor  
strätter och kamlar garda, i ästen malen

Bräde rågar, ben stompade till mjöl,  
glansar ströcker, tyggr vävda m.m.

I Ekeröd Tunnbord till laggbärl  
kåpor till halmtak, träskar med  
putar, harkor stegar och tårnvar  
bräde lagda m.m. I Gärbyr var  
tillverkade möbler av olika slag  
vilka såldes på marknaden i Kristianstad,  
harkor i olika storlekar, tunnbord,  
plåster till is, potatis kargar m.m. Här hade  
vi också en handtvarmande Maju Pernon  
som tog emot allt i klädesväg för att nyttja  
på andra plåster. Och i Osarps församling  
som kunde tillverka de bästa äggvirket  
(Gulomon) en jiska av värsta slag.

Blodiglar för hättans skulld samt byggnad  
till en kaluspekka. I Humlinge  
plåster eller slagor samt skinn beredda

ACC. N:R M. 13698:5.

i Billinge hat för ymka kreatur,  
Samt kläder och i kar sydda samt en  
riktigt fin målad gard och snidad.  
Och i Häggryda bodde alltkonstnärarna  
som kunde laga allt från hävar till kläder.  
Och vi har gjort en liten vandring i byggen  
men sedan då vi kommit över skoldkyllet  
år 1901 går det första skottet i den gräna  
graniten och gjöngbyggen här omkring  
för ett annat utveckande hemslöjden står  
ut inquisitionerna börja guda, Falbet går  
till arbete i bergens industrier kommer  
i gång och 1906 startas den första  
mätalverken i Glimråkra av Olof Nilsson  
och Svane Almqvist Falbet går snart bättre  
tider.

FOLKLIVS-  
ARKIVET  
LUND



Konst och hantverk

N. N. 99

ACC. N:R M. 13698:6.



FOLKLIVS-  
ARKIVET  
LUND

Frägelista 99, sidan 3 Teckning 2, är vad  
vi i dessa trakter benämnt kalafad, och  
användes i närtan varje hem omkring 1900. Stårskorn varirade på hus-  
hållens stårsk, de vanliga stårskern håll  
sig omkring 50 cm. 35 cm <sup>längd</sup> 16 a 17 cm <sup>bredd</sup>. Det användes  
till att plaska potatis i för kokning, potatisen  
tvättades i potet, när den var kokta hällades  
de i potet och ställdes på bordet, det användes  
också till att hålla disk i, samt även  
till att läsa tvätt i då den skulle hängas  
till torrk. Kalafad var tillverkat dels av  
skalade och klyvna rindgrenar men ofta  
också av änggrenar skalade och klyvna.  
Har namnet tillkommit har jag inte  
syfats utforska.

Öskened eller Lånshada är väl mest  
 känd för sin spånbergstimmerkning.  
 Här i Glimakra har väl tillverkare i hundraårens  
 3 typer av bergar nämligen kalafad vilka  
 jag redan nämnt en del om. Den första typen  
 är den vanliga flätade potatis berg som flätad  
 av en symmande om 50 liter  flätad likom  
 2 skapt i en väv med förstärkning runt om  
 i ämnet. Den tredje typen är en  
 spånberg med lock och två grepar av  
 rätting  benämndes också matberg därför  
 att den användes som matberg av  
 skolbarn och arbetare som skulle ha  
 mat med sig för hela dagen. Den  
 flätades av tunna breda spånar av fur  
 eller björk. Flätades i en fyrkant och  
 höjdes redan uppiat samt förstärktes uppi  
 i ämnet med en spån innanför



ACC. N:R M. 13698:8.

samt ett spjär utom kring och spjäsades ett  
spik genom varje spjär. I så gades även  
med locket. Rattningen försärktes med ett  
bläck som höjdes samt vändan samt korrades  
ett hål tvärt igenom, samt ett runt spik  
som gick igenom bläck och rattning och  
höjdes på inre vändan och under kargens  
än urhant som gängjärn, samt för kargen  
2 höjda ~~stälträder~~ stälträder som gängjärn samt ett  
änvreslag som bläck  samt en stälträd med  
en  en yglan ett stängar den med.  
Drum karg rynde i rikt en 3 a 4 liter.

FOLKLIVS-  
ARKIVET  
LUND